

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus XIV. Argumentum. Præsentatio facta de Regulari ad Ecclesiam, seu
Beneficium Sæculare, an sit nulla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

& in Mediolonen. Prapostura 18. Maii 1695. S. Moti, coram bon. mem. Muto, & in terminis præcis in Melphicten. Beneficii 26. Iunii 1711. S. Atsi adhuc, coram Eminentissimo Domino moo Cardinali Priolo: Præsentio erat omninò insubsistens, quia istud Beneficium Sanctæ Margaritæ non provenit à Fundatione dicti Antonii Nafis, de quo plenè doctum non fuit hucusque per Ioannem Andream, cum ad huiusmodi effectum satis non reputetur sola generalis denominatio dell'Hayun-contradæ, in qua alia plura bona existunt ad alios spectantia Bartol. in l. Demonstratio falsa numer. 17. de condit. & demonstrat. Riminald. Iunior. conf. 36. n. 53. Rota coram Andrea decis. 61. num. 9. & coram Emerix Iun. decis. 49. numer. 3. & decis. 73. num. 13. par. 19. Attento præfertim, quòd Antonius de Nafis Beneficium erexit super ejus Viridario, & Terris Aratoriis, iussitque, ut illud conferretur tribus Sacerdotibus; Beneficium verò, de quo agitur, consistit in duabus tantum ex tribus partibus unius Viridarii, & confertur uni, & non tribus personis, ex qua discrepantia benè arguitur diversitas inter utrumque, Gratian. disceptat. 790. num. 7. Cyriac. tontrovers. 321. num. 8. Rota coram Merlino decis. 415. num. 5. & decis. 617. num. 6. coram Emerix Iunior.

Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

Præsentatio facta de Regulari ad Ecclesiam, seu Beneficium seculare, an sit nulla.

SUMMARIUM.

- 1 Regularis, ut Regularis præsentari non potest ad Beneficium seculare, & num. 8. & 9. limita, ut num. 6.
- 2 De Iure communi Regularis poterat per Episcopum promoveri ad Ecclesiam Parochialem.
- 3 Priores leges ad posteriores trahuntur.
- 4 Regulares absque dispensatione Apostolica Beneficia secularia obtinere non possunt.

5 Officia Secularis, & Regularis non possunt in una, eademque persona collocari.

7 Referuntur resolutiones Sacrae Congregationis Concilii in Ratisbonen. Iuris præsentandi, & in Romana Cappellaniarum.

10 Observantia præsentandi, & instituendi Sacerdotes Seculares in perpetuum in Ecclesiis unitis Monasterio Regularium est attendenda; Amplius ut num. 11.

12 Differentia inter Beneficium perpetuum, & temporale.

13 Episcopus ex se nequit suppressere Ecclesias, ejusque titulos, & alteri unire, & incorporare.

14 Titulus est præsumibilis, quoties concurrat certa, & positiva observantia.

15 Constito de titulo expresso non valet allegari alter titulus præsumptus eidem expressè contrarius.

16 Privilegium per non usum præsumitur, vel revocatum, vel deperditum.

17 Privilegia, quoad amovibilitatem, & regularitatem Vicarii in Ecclesiis unitis Monasterio Regularium sunt per Tridentinum sublata.

C A S U S XIV.

Vacante Ecclesia Parochiali Seculari de Iure patronatus quorundam Monachorum, isti præsentarunt ad illam Sacerdotem Regularem; Quo casu quaeritur, an ad Beneficium Seculare dari solitum Secularibus præsentari possit Regularis?

- I In qua quaestione negativè respondendum de Iure censeo; Etenim habemus glossam in Clementin. unic. de supplen. neglig. prælat. verb. Secularibus, expressè prohibentem Regularis, ut Regularis, seu ut claustralis præsentari ad Beneficium Seculare, ibi: Quod ad Ecclesiam, qua consueverit regi per Seculares Clericos, Monachi Regularem præsentare non possunt. Itaut præsentatio, & institutio de Regulari ut Claustrali factæ ad Ecclesiam Secularem sunt cassæ, & invalidæ. Quam glossam sequuntur etiam Lambertin. de Iurepatr. lib. 2. parte prima, quaest. 7.

quest. 7. art. 19. num. 24. & art. 20. n. 1.
& 6. Lotter. de re Benefic. lib. 1. quest. 34.
num. 61.

- 2 Ratio autem est, quia licet de Jure
communi Regularis poterat promoveri ad
Ecclesiam Parochialem per Episcopum,
nec non etiam ad Dignitates Principales
in Ecclesiis Collegiatis Secularibus, juxta
*Text. in cap. Quod Dei timore de Statu
Monach. ibique Gloss. verb. Ecclesiarum
Parochialium, Abb. num. 5. & 6.* Tamen
3 cum priores leges ad posteriores trahan-
tur, & per eas, quandoque vel declaren-
tur, vel corrigantur, ut docemur à *Leg.
Non est novum cum duobus seqq. ff. de le-
gibus, l. fin. ff. de constit. Principum*, hodie
secularia Beneficia Secularibus, & Regu-
laria Regularibus conferri debent, ita ut
4 Regulares habere non possunt sine dispen-
satione Apostolica Beneficia Secularia,
juxta *Text. in cap. Cum de Beneficio de
præben. in 6. & juxta dispositionem Con-
cilii Tridentini cap. 11. sess. 14. de Reform.
Gonzal. ad Regul. 8. Cancell. gloss. 7. num. 6.
& 53. ubi refert declarationem Sacræ
Congregationis Concilii, Garz. de Benefic.
par. 7. cap. 10. num. 38.*

- Quod quidem procedit optima ratio-
ne, dum cum Secularis, & Regularis sint
5 diversa officia, non possunt in una, eadem-
que persona collocari prohibente Domi-
no per Moysen: *Non arabis in Bove si-
mul, & Asino*: Idest homines diversæ
professionis in uno officio simul non socia-
bis, ut benè ratiocinatur. *Lambertin. de
Jurepatr. dicto lib. 2. part. prima, quest. 7.
art. 21. num. 7. & 8.*

- In casu verò necessitatis, scilicet in
6 casu, quo nullus Sacerdos Secularis in
loco reperiatur; qui velit, aut possit ob-
tineri Ecclesiam secularem, hoc limitatur,
nam tunc sicuti per Episcopum potest dis-
pensari, ut ibi ponatur Regularis; Ita
etiam poterit ad illam idem Regularis
presentari, *Lambertin. de Jurepatronatu
lib. 2. par. 1. art. 22. num. 4.*

- Et ita resolutum fuit à Sacra Congre-
gatione Concilii in una *Ratisbonen. Juris
7 presentandi 19. Maii 1708.* ubi expositum
fuit, quòd vacante Parochiali Ecclesia
in *Lauterbach*, Abbas Monasterii Sancti
Emerami Ordinis Sancti Benedicti, sub
eo obtentu, quòd dicta Parochialis sub

eodem titulo Sancti Emerami, quæ antea
fuisse fertur de Jurepatronatus ejusdem
Monasterii, ac ad eam presentari consue-
visset Presbyter Secularis, usque ab anno
1379. ordinaria auctoritate Conradi tunc
Episcopi Ratisbonen. subsequuta appro-
batione facta à Cardinali Pileo, aucto-
ritate Apostolica, plenariè unita, & in-
corporata fuerit eidem Monasterio, cum
facultate presentandi Presbyterum Regu-
larem, jam presentavit Concistorio Epi-
scopali P. Joacchinum Millher, sed re-
nuente eodem Concistorio hujusmodi præ-
sentationem admittere, contendente fore
presentandum Presbyterum Seculare, sub
motivo, quòd ab immemorabili per-
vigeat usus in eadem Parochiali præsen-
tandi Presbyterum Seculare, uno dum-
taxat excepto Cælestino Schroatznalder,
quòd insuper incongrua sit Religiosorum
extra septa Monasterii vita à communi
Mensa, & regulari disciplina remotior,
quòd tandem ea Diæcesis secularibus Pres-
byteris abundet, propositum fuit proinde
dubium.

*An presentatio facta à P. Abbate Sancti
Emerami ad Parochialem Ecclesiam Lan-
terbach. vacantem per obitum quondam
Ioannis Ignatii Lickledarcr de P. Joachum
Miller regulari sustineatur in Casu &c?*

Cui Sacra Congregatio respondit: *Neg-
ative, & amplius.*

Idem etiam resolutum fuit ab eadem
Sacra Congregatione in *Romana Cappella-
nariarum prima Decembris 1708.* ubi expo-
situm fuit, quòd Card. Corradus binas
institutas Cappellanas demandavit se-
quentibus verbis. *Amplius dispono, quòd
instituantur à prefatis Eminentissimis DD.
meis hujus Testamenti Executoribus due
Cappellania cum onere singulis Sacerdoti-
bus celebrandi per se ipsos Missam quoti-
dianam, alteram scilicet in dicta Ecclesia
Sanctæ Mariæ Transpontinae pro suffragio
Anima mea, alteram verò in Ecclesia San-
cti Gregorii pro suffragio Animarum Pa-
tris &c. Sacerdotes autem eligantur, &
deputentur ab eisdem Eminentissimis DD.
meis hujus Testamenti Executoribus, quan-
diu vixerint, & post eorum mortem à Su-
perioribus Conventuum dictarum Ecclesia-
rum respectivè &c.*

Cum autem ex longeva observantia,
ut

ut dicitur semper ad dictas Cappellanas fuerint Deputati Presbyteri Seculares, nuper verò à præfatis Regularibus Superioribus prætentum fuerit ad easdem deputare Sacerdotes Regulares, hinc disputatum fuit: *An Cappellania sint Seculares, & Sacerdotibus Secularibus conferenda, seu potius Regulares in Casu &c.* & responsum fuit *affirmativè*, quoad primam, & *negativè* quoad secundam partem.

Ceterum licet Regulares præsentari non possint ad Beneficia Secularia, possunt tamen præsentari, seu nominari, & assumi ad Cappellanas merè Laicales non creatas in titulum Beneficii, pro earum officatura, etiamsi extent in Ecclesiis Secularibus, quia cum hujusmodi Cappellania non dentur in titulum, sed habeantur tamquam celebrationes manuales, in eis non militat dispositio præfati *Textus in cap. Cum de Beneficio de præbend. in 6. juxta Pignatell. consult. 80. num. 3. cum seqq. tom. 10.* & benè apud R. P. D. meum *Petra in ejus eruditis Commentariis ad Constitut. VI. Gregorii XI. num. 18. & seqq. tom. 4. pag. mibi 308.* ubi testatur ita fuisse resolutum à Sacra Congregatione Concilii in *Militem. Cappellania 27. Novemb. 1694. ad 9. & 11. Junii 1695. & prima Decembris 1696.*

Et ita etiam resolutum fuit à Sacra Rota in *Frisingen. Juris deputandi Curatos 24. Martii 1713. coram R. P. D. Ansaldo, hic impressa.*

R. P. D.

ANSALDO

Frisingen. Juris deputandi
Curatos.

Veneris 24. Martii 1713.

PER duo fermè Secula Antistites Ecclesie Frisingen. assueverant authorizabiliter instituere nominatos, seu præsentatos penitus Seculares ad Ecclesiam Parochialem Sancti Stephani in *Greßelsing.* & hosce pariter in titulum, seu Rectoriam

perpetuam, quando arrepta occasione cujusdam Vicarii, seu Æconomi ad prædictam Parochialem deputati sub anno 1704. Præpositus, & Conventus Sanctissimæ Deiparæ in *Rottembuech* Ordinis Regularis Divi Augustini, ad quos hujusmodi facultas nominandi, seu præsentandi prænominatum Vicarium, seu Rectorem pertinere noscebatur, reassumere veterem prætensionem præsentandi ad eorum libitum Regularem, vel Secularem amovibiliter, vel in perpetuum, sed inutili Conatu, nam idem Ordinarius rejecit instantiam, & tandem de anno 1709. solemniter id in scriptis declaravit, prout in *Summario* ejusdem Episcopi, seu Promotoris num. 4. ne forsitan (præcisivè etiam à fundamentis, de quibus infra) tam longævi temporis inconcussa observantia violaretur contra monitum Cælestini Tertii in cap. *Quod dilectio 3. de Consanguin. affinit.* ibi: *Consultius est multitudini, & observantia consuetudini deferre, quam aliud in diffensionem, & scandalum Populi novitate quadam adhibita statuere;* cui consonat dictum S. Augustini relat. per *Gonzal. in cap. Cum consuetudinis de consuetud. sub numer. 3.* ibi: *ipsa mutatio consuetudinis etiam que adjuvat utilitate, novitate per turbat.*

Se se ab hac declaratione læsos existimantes præfati Præpositus, & Conventus, recursum habuere ad Tribunal A. C. ibique in vim litterarum *Pauli Secundi, & Alexandri Sexti* Summorum Pontificum reportarunt favorabiliter definiri, illis licere ad munus prædictæ Parochiæ nominare, nedum Regulares proprii Ordinis ad nutum amovibiles, sed etiam, quatenus luberet, Sacerdotes Seculares, vel pariformiter ad nutum amovibiles, vel in perpetuum; Sed supergresso certamine ad *Sacrum Auditorium* oppositum *Domini* resolverunt nempe: *esse nominandum, vel præsentandum Sacerdotem Secularem in perpetuum, & litteras Apostolicas non suffragari.*

Basis resolutionis in quadruplici evasit
8 constabilita fundamento, omisso etenim pro nunc illo memoratæ duorum fermè Seculorum observantiæ, certum procul dubio in primis erat, quod, ad trutinam Juris, ejusque determinationem, in Cappellis,

pellis, & Ecclesiis quomodolibet unitis alicui Collegio, vel Monasterio, seu Cœnobio Regularium, Cappellanus, seu Vicarius debet esse Secularis, atque perpetuus, ita ad litteram decernente *Textu in cap. primo de Capell. Monachor. Monachor.* & in *cap. unic. eodem tit. in 6. & in cap. Extirpanda §. Qui verò de præbend. Fagnan. in cap. Ex parte num. 11. de Offic. Vicar. Lotter. de re Benefic. lib. 1. quæst. 33. sub num. 93. Rota decis. 758. num. 2. & seqq. par. primæ divers. & latè in dec. 368. num. 2. & decis. 382. num. primo, coram Dunoz. Jun. & in Gerunden. Hebdomadaria 5. Maii 1690. coram Ursino impress. adornat. Card. de Luca de Benefic. decis. 27. num. 14. & in Brixien. Jurisdictionis 27. Junii 1710. §. Quia cum coram Reverendissimo Kaunitz Episcopo Labacen.*

Juri communi secundariò conspirabat, novumque præbebat fundamentum sic, ut supra resolvendi penè uniformis Censura Sacrosancti Concilii Tridentini pariter in *sess. 7. de Reformat. cap. 7. præscribens*, quòd hujusmodi Ecclesiæ, quæ reperiuntur unitæ Monasteriis debeant per Idoneos Vicarios, & arbitrio Episcopi perpetuos administrari, quemadmodum cum eadem sanctione Concilii procedentis concordia ore, seu calamo connotarunt *Tambur. de Jur. Abbat. par. 3. disput. 9. quæst. 18. & num. 2. Garz. de Benefic. part. 11. cap. 2. num. 4. & seqq. Ventrigh. in praxi annot. 20. §. 2. num. primo, Barbos. de Jur. Ecclesiast. Univers. lib. 3. cap. 6. num. 3. Card. de Luca in Annot. ad prælaudat. Concil. Trident. disc. 9. num. 6. Rot. decis. 368. num. 3. coram Dunoz. Jun. decis. 23. num. 34. coram Zarat. & in præallegata Brixien. Jurisdictionis §. Hucusque.*

Ac propterea dispositioni Juris, & insimul Sacri Concilii tertio loco adjungendi supra memoratam observantiam, quæ ferè per spatium biscentum annorum practicata legebatur in *Summ. Episcopi numer. 2.* omnem ea submovebat ansam dubitandi, accipiendo eandem observantiam etiam simpliciter uti interpretativam, & declarativam cujuslibet facti, vel Juris ambigui, cum enim semper nominati, & præsentati fuerint, & respectivè approbati, ac instituti in perpetuum Sacerdotes dumtaxat Seculares absque ulla, vel minima

Pars I.

interruptione, certè, prout fuerat inconcusè usque dum practicatum, ita stabiendum, & practicandum erat in posterum, ut ad terminos ejusdem observantia simpliciter interpretativæ quotidie habemus per *Text. in cap. Cum dilectus de consuetud. & in leg. Si de interpretatione 37. ff. de legibus, & in leg. Quadam ff. de rebus dub. cum concordan. plenè cumulat. in dec. 80. num. 37. Inter hæctenus in Urbe impress. coram Me, & in specie unionis Turicell. de Union. cap. 10. num. 18. cum tribus seqq. & cap. 11. num. 72. in fine, Rota decis. 61. num. 2. coram Dunozzet. Junior. & in Recent. decis. 59. num. 12. part. 10. decis. 48. numer. 23. part. 13. cum aliis concordan. adductis in decis. 218. num. 20. par. 18.*

Quia immo cum præfata observantia foret dupliciter centenaria, hinc non tantum operabatur in vim prædictæ interpretationis, & declarationis, sed ad effectum quoque exuberabat allegandi quemcumque titulum meliorem, ut nostri dicunt, de Mundo, nempe quòd vel adesset, vel supervenisset etiam contra antiquum statum, vel legem, aliqua concordia, vel aliqua nova lex, aut Constitutio præscribens, quòd etiam si de Jure, vel aliàs mediante privilegio per antea valuisent nominari, atque præsentari Vicarii amovibiles, & ad tempus, ac insimul regulares, in posterum tamen nominari, aut præsentari nequirent nisi veri Sacerdotes Seculares, atque in titulum perpetuum, sicuti in proposito centenariæ passim in omnibus materiis affirmarunt cumlati per *Card. de Luca de Regal. disc. 47. num. 8. & seq. & de Jurepatron. disc. 65. num. 4. per Panimoll. decis. 91. num. 8. & per Rot. decis. 750. numer. 2. part. 13. tom. 2. Recent. cum aliis latè congestis in Placentina Decimarum 16. Maii 1710. §. Postremò, & §. Certius coram Me, & in Reatina Jurispiscandi 13. Januarii ejusdem anni pariter, §. Quo verò coram Me, & in specie de qua agitur plenè Rota in decis. 218. numer. 21. part. 18. in Tarraconen. Parochialis 2. Maii 1698. coram Reverendissimo dell'Olmo Episcopo Concher. cum aliis decisionibus abunde relatis in Gerunden. Parochialis, seu Rectoria de Vilobi 6. Junii ejusdem anni inter hæctenus in Urbe impress. coram Me decis. 47. num. 11. decis. 30. num. 10. adornat. Card.*

E c

de

de Luca super materia de Benefic. & in Tarraconen. Parochialis de Viambondino 15. Januarii 1706. S. Efficaciam pariter coram Me.

12 Complicato nexu triplicis hujus fundamenti, Juris, Concilii, & observantia supra centenaria, non oportuisset ulterius progredi, sed & in idem ad stipulabatur quarto loco ipsa met littera unionis, quæ de controversia Parochiali extitit ab Othone Episcopo Frisingen. celebrata de anno 1206. In quantum quippe observare fas erat in vera essentiali parte concessiva, nihil apparebat attributum per hanc unionem Monasterio præter merum fructum, redditum, & proventum ejusdem Parochialis, ut ibi: *Nos igitur desiderio, & spe tanta remunerationis, & intuitu Pietatis Divinae Ecclesie Sancta Mariae de Rottembuech, & hominibus ibidem Deo servientibus in tantillo subvenimus, quod eis Ecclesiam in Greffelsingen cum omnibus sibi attinentibus pleno jure tradidimus possidendam, & ad præbendam ejusdem Conventus, quantum exinde fieri poterit meliorandam: ac propterea cum præmissa verba nullatenus importarent, aut præferre possent de per se quidquam Spiritualitatis, vel Juris Ecclesiastici, ad summum includere valebant implicite Jus merum præsentandi, seu nominandi Parocum, ex quo tale Jus nominandi, & præsentandi dicitur, & est in fructu, ut ajunt Gloss. & Scribentes in cap. cum Bertoldus de re judicat. Lambert. de Iurepatr. par. 2. quest. 10. art. 3. Vivian. eodem tractat. lib. 4. cap. 7. sub num. 8. vers. Secundo quia, & num. 9. Card. de Luca pariter de Iurepatr. disc. 41. num. 7. Garz. de Benefic. par. 5. cap. 9. numer. 22. & seqq. Castell. de usufruct. cap. 36. num. 35. Rota decis. 10. de Iurepatron. in nov. & decis. 140. numer. 5. coram Card. Mantic. & decis. 104. num. 9. coram Priol. ac decis. 102. num. 15. par. 11. Recent.*

Ast, quod posset per inoppositum præsentam interpretationem subextendi ad liberam potestatem præsentandi Regularem, vel Secularem ad nutum, id utique tanquam contrarium præsentationi prædicti Juris Canonici, & Conciliaris, non erat unquam cogitandum, cum genericæ concessionis nusquam amplectantur, quæ sunt contra Jus, & exigunt particularem, &

præcisam expressionem ad tradita per Ad-den. ad Buratt. decis. 704. num. 13. Rota. decis. 386. num. 34. coram Bich. decis. 95. num. 4. post Tamburin. de Iur. Abbat. decis. 201. num. 3. par. 19. Recent. & in Placentina Decimarum 16. Maii 1710. S. Quodque coram Me.

Evidentiùs autem, & præter omnem hæitationem perspecta altera parte ejusdem concessionis moderativa, seu quatenus opus manifesta restrictiva, ut ibi: *Ita tamen quod Presbyter ibidem à Præposito Rottembuech institutus à nobis investatur, & lege Diocesana nobis, & Archipresbytero per omnia teneatur, & investitus non removeatur, nisi pro rationabili Causa coram Nobis, vel Archipresbytero nostro proposita, & probata: Cum enim jam circa qualitatem Secularis, vel Regularis nihil dictum fuerit vel hic, vel in tota Unionis carta, & de Jure, atque perspecta observantia supradicta nominandus foret Presbyter Secularis, profectò in ordine ad perpetuitatem nil magis præsentæ manualitati ex diametro repugnabat, quam præfata, apertissima restrictio ex prædictis verbis plusquam dilucidè resultans: quoties enim dixit, ut investitus non removeatur, nisi pro rationabili Causa coram nobis, vel Archipresbytero nostro proposita, & probata, quoniam modo poterat extorqueri, & subintendi appositus terminus manualitatis, & amovibilitatis ad nutum? Hæc enim, est differentia inter Beneficium perpetuum, & temporale, sive ad nutum, ut quemadmodum in casu amovibilitatis ea praticari potest etiam sine causa, ita à contrario in casu perpetuitatis dari nequeat amotio nisi cum causa habili ad inducendam destitutionem per ea, quæ circa primam propositionem habentur ex doctrina Cardinalis in Clementina prima S. Præmissa de supplend. negligent. Prælat. apud Gonzal. ad regul. 8. Gloss. 5. S. 6. num. 46. Card. de Luca de Benefic. discurs. 97. num. 6. Rota coram Buratt. decis. 346. num. 4. & decision. 382. pariter num. 4. ibique plenè Ad-den. decis. 15. num. 32. cum pluribus seqq. & decis. 52. num. 66. cum pluribus seqq. coram Peuting. & quoad secundam præcisè est Text. in cap. unic. de Cappell. Monach. in 6. vers. Cum debeant esse perpetui, Gloss. in cap. 2. S. Priores in verba non mutentur*

de Stat. Monach. ibique Hefliens. numer. 2. Burr. num. 20. Ioann. Andr. num. 12. Barbos. num. 6. Lezzan. in summ. quæst. Regul. tom. primo, par. 2. cap. 18. num. 20. Rota dicta decis. 52. num. 65. coram Peuting.

Prænoscentes fortasse Defensores Præpositi, & Monasterii efficaciam hujusmodi fundamentorum revera inexpugnabilium, acriorem vim constituiebant in memoratis litteris Apostolicis Pauli Secundi, & Alexandri Sexti, per quas indulgeri prætendebatur Abbati Monasterii Staingaden, quòd licet per antecedentes Abbates, seu Præpositos extitissent deputati, seu præsentati Seculares in perpetuum pro administratione controversæ Curæ, nihilominus id eidem Monasterio, ejusque Superioribus nocere non deberet, quo minus in posterum Abbas, seu Præpositus vale-ret eandem Ecclesiam regere, & gubernari facere, tam per prædictos Seculares, quam per Regulares, sive perpetuos, sive amovibiles, & temporales, ideoque posita adeò literali concessione (etiam quatenus de Jure dicendum foret contrarium) servanda forent hæc privilegia, & declarationes Supremæ Cathedræ Apostolicæ ex uno ore meritò affirmatis per *relatos à Card. de Luca de Jurepatronat. discurs. 60. num. 19. & discurs. 65. num. 33. & Rota decis. 74. num. 37. & decis. 82. numer. 57. inter hætenus in Urbe impress. coram Me*, cum aliis congestis in illa *Nullius, seu Fulden. Jurisdictionis super bono Jure 27. Januarii 1713. §. Ac propterea pariter coram Me*.

Verùm ex simplici lectura statim enituit, præfatas litteras ad normam *cap. super Litteris de rescript.* manifestissimè subreptas, & obreptas extitisse, & consequitivo etiam vitio ineffectuacionis ex parte post fore commaculatas, quando tamen ipsimet Summi Pontifices, & signanter *Paulus Secundus* (litteræ enim *Alexandri Sexti* noscebantur esse merè confirmatoricæ) jam fuerat protestatus, quòd super sibi præsuppositis certam notitiam non habebat, ut ibi: *Nos igitur de præmissis certam notitiam non habentes*: unde multò magis locum sibi vindicabat suspicio subreptionis, vel obreptionis, quando loco assuetæ clausulæ *ex certa scientia*: legebatur illa in totum opposita, de qua

mox diximus, per ea quæ monuit *Gonzal. ad Regul. 8. Cancellar. Gloss. 36. nu. 36. Card. de Luca de Benefic. discurs. 20. num. 8. Lotter. de re Benefic. lib. 2. quæst. 36. n. 19. Rota decis. 247. num. 22. part. 11. Recent. & consonant ulterius deducta in Voto decisivo per Me extenso in illa Neapolitana Assignamenti, sive commutationis voluntatis 23. Julii 1712. §. Absque eo quod; & in addit. ad decis. 82. num. 60. & 61. inter hætenus in Urbe impress. coram Me, & optimè in decis. 148. numer. 20. part. 19. recent.*

Diximus quòd ex simplici lectura inevitabilis effalgebat obreptio, & subreptio, perscrutando singulas partes, ejusdem *Brevis Pauli Secundi*, cum quo cætera documenta, nempe exequutio eidem *Brevi tradita*, necnon confirmatio *Alexandri Sexti* successivè corruiebant; Siquidem ante omnia præsuppositum apparebat, quòd Ecclesia, de qua erat quæstio ad sensum supplicationis porrectæ ex parte prædicti Præpositi, & Conventus ante 150. Annos Auctoritate Apostolica extitisset eidem Conventui unita, & incorporata, & tamen hujuscemodi incorporatio nequam proveniebat à Sede Apostolica, sed à mera traditione *Orthonis Episcopi Frisingen.*, idèdque solùm hoc ipsum satis 13 erat pro inferenda obreptione, dum neque de stricto Jure potest Episcopus ex se suppressere Ecclesias, ejusque titulos, & alteri unire, & incorporare, ut latè fuit animadversum in illa *Cracovien. Præpositura, seu Parochialis 28. Junii 1684. coram Cardinali Matthæio, & in alia Cracovien. Parochialis 4. Februarii, & 3. Aprilis 1705. coram bon. mem. Caffarello*, & tacitum fuit in altera pariter *Cracovien. seu Sandomirien. Jurispatronatus super Attentatis prima Julii 1712. §. Eoque clarior coram Me*, sicque habente hujusmodi supposito, decidebat ipsa gratia eidem supposito innixa *Teste Gloss. in leg. Mancipia verb. Avocandam Cod. de serv. fugitivo. Rota decis. 193. num. 2. coram Cardinali Cerr. & coram Celso decis. 366. num. 7. coram Bich. decis. 255. num. 2. decis. 811. num. 11. coram Dunozzett. Jun. & in Asculana Beneficii, seu Abbatia 6. Aprilis 1699. coram Me inter hætenus impress. decis. 83. num. 6.*

Etque ineluctabilius, quia continuatim idem Breve Pauli Secundi exponit sibi narratum extitisse, quod in ipsa concessione, sive incorporatione attributa fuisset facultas Præposito in Casu vacationis deputandi Canonicos ejusdem Monasterii dumtaxat (sunt verba præcisa) & ad ejus nutum ad Claustra revocandos, quando ad tenorem unionis præcitatæ factæ ab Othone, nihil tale immaginabiliter continetur, & quando (præcisivè ab eadem concessione Othonis) nullam unionem, nedum Potestatem hanc, tribuerat Sedes Apostolica, sicque exposito contrario ejus, quod erat in rei veritate, dubitabile nullatenus amplius reddebatur, quin gratia prædicta Pauli Secundi cum omnibus concessivis uti palam obrepta, labefactaretur, & caderet ad Text. in cap. Super Litteris, & cap. Postulasti de rescript. Gotofred. in leg. si quis obreperit 29. ad leg. Cornel. de fals. ubi illud Divi Augustini dictum refert: *Iuris est, ut qui in precibus mentitus fuerit, non illi profit, quod impetravit: Dec. cons. 148. num. 1. versic. Secundo quia, Gratian. discept. forens. 283. num. 20. & 21. Ros. de Execut. Litter. Apostolic. part. 1. cap. 6. num. 13. & seqq. Rota decis. 484. num. 7. coram Buratt. decis. 523. num. 34. part. 19. tom. 2. Recent. & in Majoricen. Beneficii 6. Decembris 1709. §. Principale coram Me.*

14 Absque eò quod recurri forte valeret ad alium titulum præexistentem præter illum proveniente à concessione Othonis; quoniam, ultra quod nullibi demonstrabatur, quomodo res se haberet de tempore antecedenti, itaut in his terminis nequeat præsumi ullus titulus mediante quovis lapsu temporis, cum iste dumtaxat sit præsumibilis quoties concurrat certa, & positiva observantia ex collectis Turricell. de rebus Eccles. non alienand. cap. 14. num. 8. & seqq. Garz. de Benefic. part. 12. cap. 2. num. 179. cum aliis abunde cumulat. per Rotam in decis. 220. n. 22. coram Ottobon. decis. 267. num. 1. coram Cavaler. decis. 1169. num. 5. coram Emerix Jun. & in Favolvoien. Commendæ 5. Maii 1706. §. Quin obicem coram Reverendissimo Kaunitz Episcopo Labacen.

Adhuc tamen cum ipsemet Præpositus, ejusque Defensores solummodò produxe-

xerint, & exhibuerint titulum concessionis Episcopi Othonis, nequaquam idcirco amplius fundari poterant in alio titulo præsumpto, qui nullatenus exhibebatur regulare etenim est, quod ubi constat de titulo expresso, non valet allegari alter titulus præsumptus eidem expresso contrarius, prout in ordine ad primam conclusionem habetur apud Rubeum in suis singular. de alien. rerum Eccles. observat. 4. §. Primo in fine, & observ. 2. §. 2. Garz. de Benef. dicta par. 12. dicto cap. 2. n. 188. cum aliis latè cumulat. per Turricell. de rebus Eccles. non alienand. dicto cap. 14. numer. 26. Rota decis. 227. num. 17. & seqq. & decis. 262. num. 6. coram Cerro, & decis. 336. num. 30. part. 10. Recent. & respectu secundæ docet Gloss. in cap. Vensens 19. verb. Renunciassè de prescript. Bartol. in leg. Pacta novissima num. primo Cod. de pact. Gonzal. ad Regul. 8. Gloss. 53. nu. 57. Rota decis. 1204. num. 29. & seqq. Signanter num. 32. coram Emerix Junior.

Inanis verò erat illa vis, quæ fieri videbatur super confirmatione generaliter facta Privilegiorum Monasterii à celebri Cardinali Bessariono, qui admodum elaboravit pro reunionem Ecclesiæ Latinæ cum Græca, tuncque potiebatur facultate Legationis à Latere; Quoniam eadem Littera confirmationis manifestabat, quod ipsa facta fuerat ad simplicem suppositionem, & Instantiam Præpositi, nec exhibitis, nec ostensis, multòque minus rimatis assertis Privilegiis præexistentibus, quin immo reticita ei fuerat vera unio proveniens à memorato Episcopo Othone prorsus adversativa iis, quæ confirmabantur, & quam confirmationem probabiliter si inspexisset insignis ille Cardinalis abnuisset ultrò subextendere, & tamen nemo scit, quod ubi enarrata non fuit præcedens gratia attributa super eadem re, seu Negotio, secunda desuper concessa collabescit per defectum subreptionis, ut inquit Corrad. in prax. dispensat. lib. 8. cap. 5. numer. 42. & 43. Tondut. resolut. Benefic. parte prima, cap. 4. §. 4. num. 5. Ros. de Execut. Litter. Apostolic. parte prima cap. 5. num. 327. & 337. Rota in Leodien. Canonizatus 4. Julii 1698. coram Me inter hætenus impress. decis. 62. num. 13.

Coronabantur hæc omnia duplici, ea-que

16que ulteriori ponderatione, una superius tacta, quod nempe in omnem casum deficiebat observantia, immo ex præmissis militabat in oppositum per duo fermè Secula, deficiente autem, vel contraria existente observantia, vel cessat ex jam dictis omnis præsumptio Privilegii, aut saltem per non usum potius præsumitur, vel revocatum, vel perditum ex quotidie animadversis per Bartol. in Leg. *fn. ff. de Constitut. Princip. ibique ceteri Scribentes, Suar. de Legibus lib. 8. cap. 34. num. 15. & 16. Nogueroi. allegat. Jur. 39. num. 39. Mandos. de Privileg. ad instar Gloss: 11. numer. 22. Tractat. divers. cum aliis plenum manu allegat. per Rot. decis. 175. num. 8. & 9. & decis. 229. num. 3. & 4. coram san. mem. Alexandro Octavo, & in nostris terminis eadem Rota in Brixien. Jurisdictionis 27. Junii 1710. S. Huc usque versic. Nihilominus coram Reverendissimo Kaunitz Episcopo Labacen.*

Et secunda, quod hæc privilegia, præcisivè ab Ordinibus Mendicantibus in proposito hujuscemodi unionum, quoad amovibilitatem, & regularitatem, extiterant radicitus avulsa, atque sublata per dispositionem Sacri Concilii Tridentini jam enunciata in dicto cap. 7. Reform. sess. 7. ut testatur Rota coram Dunozett. Jun. & coram Zarat. decis. 23. num. 34. vers. Ubi ait, & in prælaudata Brixien. Jurisdictionis dicto S. Huc usque sub initio, & ita declaratum fuisse per Sacram Congregationem Concilii docet Barbof. de Offic. & Potest. Episcopi allegat. 72. num. 190. & in suis Collectan. ad Concil. dicta sess. 7. cap. 7. num. 19.

A primo itaque ad ultimum, explosis prædictis assertis Privilegiis, tot in unum concurrere visa sunt fundamenta, ut non nisi pro prædicta Secularitate, & perpetuitate respondendum esse Domini censuerint utraque.

ARGUMENTUM.

Stante Privilegio Pontificis, quòd Beneficia conferantur solis Personis oriundis alicujus Civitatis, & non Alienigenis, An in Beneficiis Patronatus possint Alienigenæ præsentari?

SUMMARIUM.

- 1 Stante Privilegio Apostolico, quòd omnia Beneficia alicujus Civitatis conferantur solis ejus indigenis; Erectio Beneficii facta ab Ordinario pro alienigenis est nulla;
- 2 Stante Reservatione Jurispatronatus passivi favore eorum Civitatis, an præsentari possint Alienigenæ?
- 3 Verba, aut aliorum locorum: In Reservatione Jurispatronatus apposta, an intelligenda sint de quibuscumque Locis? & num. 4.

CASUS XV.

Stante Privilegio Apostolico, quòd omnia Beneficia alicujus Civitatis conferantur solis indigenis illius Civitatis, & nullatenus exteris, sive illa Beneficia sint libera, sive de Jurepatronatus Laicorum, & stante Reservatione Jurispatronatus passivi favore eorum dictæ Civitatis, aut aliorum Locorum; Quæritur an Erectio Beneficii facta ab Ordinario pro Alienigenis sit nulla? Et an possint præsentari Alienigenæ?

- 1 Respondeo quoad primum affirmativè; quia stante dicto Privilegio irritante omnes contrarias dispositiones derogando omnibus Statutis Ecclesiarum, aliisque sanctionibus etiam vim contractus habentibus derogatum censetur legibus adjectis ab ipso Ordinario in erectione Beneficii juxta decis. 1. num. 2. versic. Secus verò Domini de Præben. in novis. Ferret. conf. 109. n. 5. & 6. lib. 1. Falin. in tract. quando Litteræ Apostolicæ noceant Patron. num. 7. Lambert. de Jurepat. lib. 2. par. 3. quæst. 4. art. 10. n. 2. Pignatell. consult. 29. num. 14. tom. 4.

Ad